

Vellinges skolkök bäst i Sverige

Läs mer på sidan 3

Hos Ungdomscentralen
är inga problem för små

Läs mer på sidan 6

Nu förnyas Bäckatorget i
Skanör

Läs mer på sidan 4

Vellinge kommun jobbar
för hållbarhet

Läs mer på sidan 7

Fler steg mot en framtidssäkrad kommun

Hösten fullkomligt rusade iväg och vi är nu inne i årets sista månad. Visst är det stämmningsfullt med alla adventsstakar och julbelysning som lyser upp fint i mörkret?

Under hösten har politiken beslutat om två viktiga uppdrag som kommer att pågå under 2020 och få bäring på kommunens arbete kommande decennium. Det handlar om ett Hållbarhetsprogram och ett program för Framtidssäkrad välfärd. Det senare syftar till att ta fram åtgärder och prioriteringar inom skola och äldreomsorg för att rusta Vellinge för framtiden med bibehållen hög kvalitet. Arbetet görs för att möta den demografiska utvecklingen med fler barn och äldre, då färre ska försörja fler samtidigt som ett ökat behov av service innebär kostnadsökningar och behov av kompetenser som det är stor brist på.

Hållbarhetsfrågor står redan högt på agendan i Vellinge men genom att samla arbetet i ett kommunövergripande Hållbarhetsprogram vill vi växla upp ytterligare. Det handlar om social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet och utgår från de globala målen inom ramen för Agenda 2030 och då utifrån Vellinges behov och förutsättningar.

Jag ser mycket framemot dessa två arbeten – de kommer betyda mycket för Vellinges fortsatta framgångar och utveckling. Ni kommer få höra mer om dessa framöver.

Än är det några veckor till julafton men jag vill ändå passa på att önska er en riktigt God jul och Gott nytt år!

Vi hörs och ses - till dess ha det bäst!

Carina Wutzler (M)
kommunstyrelsens ordförande

Följ Vellinge i sociala medier:

Facebook.com/Vellingekommun
Twitter.com/Vellinge
Vellingelive.solidtango.com
Youtube.com/Vellingekommun
Flickr.com/photos/Vellingekommun
Instagram: Vellingekommun

Redaktör och ansvarig utgivare:
Jenny Reiman Ehle,
jenny.reimanehle@vellinge.se
tfn 040-42 50 00
Tidningen är tryckt på pappret
Multi art silk
Repro och tryck: Exakta Print AB

Nästa nummer kommer ut i mars 2020.

Tillsammans stöttar Vellinge kommun och Sundsgymnasiet unga entreprenörer

Sedan många år samverkar näringslivsenheten och Sundsgymnasiet för att främja entreprenörskapsanda hos eleverna. Under året har samarbetet fått en nystart, vilket har bidragit till ökat antal gemensamma aktiviteter och motiverade elever.

Ung Företagsamhet – UF, innebär att eleverna startar egna företag som de driver under sitt tredje gymnasieår. UF är en obligatorisk kurs på Ekonomiprogrammet och en valbar kurs för övriga elever i årskurs 2 och 3. Under 2019 har näringslivsenheten haft regelbundna möten med Sundsgymnasiet för att tillsammans göra gemensamma aktiviteter så givande och lärorika som möjligt för UF-eleverna.

- Vi har hittat en bra mötesform, vilket gör att ord leder till handling. De gemensamma aktiviteterna gör utbildningen autentisk och eleverna blir förberedda på verkligheten, säger Josef Holmqvist, bitr. rektor på Sundsgymnasiet.

Som delar i kursen, genomför eleverna en rad olika aktiviteter. Under UF-året får eleverna bland annat delta i UF-kickoff och träffa lokala företagare på rådgivar mingel.

- Från kommunens sida är vi glada över att även Företagarna Vellinge engagerar sig och de har flera medlemmar som hjälper till som rådgivare och bollplank åt UF-eleverna. ”Draknäste” är ytterligare en av våra gemensamma aktiviteter och där får eleverna öva på att pitcha sina företagsidéer för både

oss och lokala företagare, säger Annica Carlstedt, kommunens näringslivs- och turismchef.

I oktober arrangerade för första gången Vellinge och Trelleborg en gemensam näringslivsmässa – Söderslättsmässan. Kommunens näringslivsenhet gav UF-eleverna möjlighet att ställa ut på mässan och ett 40-tal UF-företag från Sundsgymnasiet deltog.

- Mässan gick fantastiskt bra och den förberedde eleverna på kommande försäljning och entreprenörskap. Eleverna tyckte det var mycket lärorikt, säger Josef Holmqvist.

Nästa år stundar ännu fler gemensamma aktiviteter för UF-eleverna och Annica Carlstedt ser fram emot ett nytt händelserikt år.

- Jag skulle gärna se att ännu fler företagare engagerar sig och det ska bli spännande att följa årets UF-företag!

Text Charlotte Backenskiöld

Joel Sörensen, Emilia Appelgren, Hanna Davidsson och Linn Vemmerstad är UF-elever på Sundsgymnasiet.

Nu pågår lansering av Mina sidor på Vellinge.se

Förra hösten lanserades nya Vellinge.se och Vellinge kommun vill fortsätta utveckla de digitala tjänster som erbjuds invånare och företagare. Snart kan du logga in på Mina sidor, där du som kommuninvånare i Vellinge får ta del av personlig information och följa dina ärenden.

Tjänsten Mina sidor kommer att utvecklas efter hand, men kommer i första versionen visa information om tjänster som rör vatten och avfall, såsom fakturahistorik, abonnemang och vattenförbrukning. Du kommer även kunna följa ärenden som är inskickade via våra e-tjänster. Inloggning på Mina sidor sker enkelt via BankID.

Vellinges skolkök fick branschens finaste priser

Efter flera år med höga ambitioner och fina utmärkelser så kammade kommunens skolkök i höstas hem första pris i tävlingarnas tungviktare, White Guide Junior och Skolköks-SM. -Det är de största man kan vinna i vår bransch, och det blir en motivation till att fortsätta sikta högt, säger Mikael Anderson, kock på Stora Hammars skola.

Skolköken har länge jobbat hårt med att leverera riktigt bra mat, och till exempel tidigare vunnit Ekomatsligan. I år kom ytterligare kvitton på den höga nivån. I september tävlade fem kockar från olika skolor i kommunen i Skolmats-SM, och efter juryns överläggningar stod det klart att de var finalens vinnare.

-Vi lägger alla mycket kärlek i, och tar vårt jobb på allvar. Vi var lugna, lyssnade på varandra och hade roligt, säger Mikael Anderson, och fortsätter: -Detta stärker vårt självförtroende och vi förstår att vi är på rätt väg. Nu fortsätter vi vara hungriga och tänka framåt. Jag skulle till exempel vilja jobba mer övergripande och utveckla alla skolköken. Och jobba ännu mer med barnen, jag vill in i klassrummen

och jobba mer med måltidspedagogik.

Bara dagar efter att Skolmats-SM avgjordes så kom ytterligare ett glatt besked. White Guide Junior, som bedömer offentliga kök, utsåg Stora Hammar till Årets Skolrestaurang och rektorn Louise Öst till Årets Gastronomiska Rektor. Hon ser utmärkelsen som en jättebra chans att få prata matfilosofi.

-Mat hänger ihop med miljö, men även med demokrati och det goda samtalet. Vi har ett ansvar att lära barnen om klimatpåverkan, och att göra medvetna val.

Hon ser matsalen som den centrala punkten på skolan.

-Det är här alla möts varje dag, och vi lär oss att prata med alla. Här talar vi om dagsaktuella händelser, utan att det blir undervisande.

Louise Öst har många idéer för hur hon vill utveckla arbetet med skolmaten. Bland annat skulle hon vilja börja servera frukost till alla högstadiel elever, där många idag hoppar över frukosten.

-Och så vill jag att lunchen ska bli en del av en lektion. Nu är det ofta så att fokus blir på vad man ska göra eller

KLIMAT - AVTRYCK	
KLIMATPÅVERKAN KG CO ₂ /MÄNGD	
POTATIS	0.1 CO ₂ /KG
FRUKT	0.2 CO ₂ /KG
RÖTFRUKT	0.2 CO ₂ /KG
VILT	0.5 CO ₂ /KG
BALJVÄXT	0.7 CO ₂ /KG
BROD	0.8 CO ₂ /KG
PASTA	0.8 CO ₂ /KG
RIS	2 CO ₂ /KG
FISK	3 CO ₂ /KG
FÄGEL	3 CO ₂ /KG
GRÄDDE	4 CO ₂ /KG
FLÄSK	6 CO ₂ /KG
OST	8 CO ₂ /KG
KÖTTFÄRS	16 CO ₂ /KG
LÄMM	21 CO ₂ /KG
NÖTKÖTT	26 CO ₂ /KG

TÄNK SMART

leka med resten av rasten, när man ätit upp. Om lunchen är en del av en lektion så blir det mer koncentrerat och så kommer rasten sen, för sig, säger hon. -Jag vill också driva ett helvegetarisk skolkök. Det tar så klart tid, men på sikt är det ambitionen. Med våra 800 portioner per dag, tänk vilken skillnad vi hade kunnat göra!

Louise Öst har jobbat som rektor på Stora Hammar i ett år nu. Hon lunchar alltid på olika tider, för att kunna träffa och prata med så många elever och pedagoger som möjligt. Och hon är en väldigt nöjd lunchgäst.

-Jag har jobbat och ätit i massor av kommuner, och jag kan verkligen säga att det är helt outstanding här!

Text och foto: Elin Falkenström

Mikael Anderson och Louise Öst

Ungefär så här kommer det se ut.

Bäckatorget får ett lyft när utvecklingen av Skanör f

Bakom Ica Supermarket i Skanör ligger Bäckatorget. En gång i tiden stannade tåget här, vid stationshuset som idag är en restaurang. Idag är det många som upplever platsen som lite anonym. Något som kommunen nu hoppas kunna ändra på.

För ungefär fem år sedan antog kommunstyrelsen ett stadsmiljöprogram för levande centrum i Skanör-Falsterbo, Höllviken och Vellinge tätort. En hel del åtgärder har redan genomförts runt om i kommunen. I Skanör har Axelssons torg förnyats med en fontän, nya sittplatser och planteringar. Skanörs hamn har fått en ny samlingsplats med anslutande trädäck och upprustad badbrygga.

Nu är det alltså dags för Bäckatorget att förskönas. Ambitionen är att gestalta om torgytan och skapa en levande, mysig och grön innergård med möjligheter för möten och rekreation.

Nya sköna sittplatser och hammockar och cafébord ska tillföras, lekmöjligheter för barnen ska sättas på plats och fler träd ska planteras. Torgytan ska bli Skanörbornas gemensamma vardagsrum för olika sociala aktiviteter och event.

Entréerna till torget ska öppnas upp och förtydligas och gångstråken längs med och genom torget mot biblioteket, ICA, Östergatan och ut till Bangången ska accentueras. Torgplatser ska skapas för nya verksamheter som torghandel

och foodtrucks. Det ska bli ett torg för alla åldrar! Ombyggnationen av torget förväntas vara färdig hösten 2020.

Gestaltningen av torget har delvis hämtat inspiration från bäcken som en gång gick över nuvarande Bäckatorget, Spelarebäcken rann från Alebuskakärrret vid Skanörs station, över torget och vidare ut i Flommen. Enligt sägnen bodde det en Bäckahäst i Spelarebäcken som skrämde både gammal och ung ute på heden och i Fidevången under ruskiga höstkvällar.

Inom ramen för Bäckatorgsprojektet anläggs också nya busstationslägen vid Bangången som är anpassade för den nya högkvalitativa busslinje 100 mellan Näset och Malmö. Denna buss som

Se ut när ombyggnationen av Bäckatorget är färdig. Illustrationen är gjord av Edge.

ortsätter

i fråga om komfort ska upplevas mer som ett tåg än en buss har Skanör C som slutstation.

Kommunen är också med och finansierar bygget av det nya kallbadhuset i Skanör som just nu är i full gång. Kommunen har åtagit sig att utföra markarbeten samt att bygga ett trädäck till kallbadhuset med två nya bryggor. Det nya trädäcket kommer att byggas ihop med Stens brygga och är under sommartid fritt att använda för alla, medan det under vinterhalvåret blir reserverat för kallbadhusets gäster.

Text: Stefan Danielson

Ny cykelväg mellan Arrie och Käglinge

En ny cykelväg har byggts mellan Arrie och Käglinge vilket innebär att du kan cykla hela vägen mellan Östra Greve och Malmö på ett säkert sätt.

Vår provcyklist cyklade den nya sträckan på fem minuter i lagom pendlings-tempo. Cyklar du hela vägen från Östra Greve till Malmö C tar det ungefär en timme.

Så trampa på och gör en insats för både ditt eget välmående och miljön!

Felanmäl direkt med mobilen eller genom datorn

Du vet väl om att du enkelt kan felanmäla exempelvis en trasig gatlykta, klotter, nedskräpning, utebliven sophämtning eller något annat som ligger under kommunens ansvar, direkt i din mobiltelefon eller dator?

Gå bara in under "Kontakta oss" från startsidan på Vellinge.se och skriv in vad ditt ärende gäller. I kartverket kan du sen pricka in platsen för din felanmälan och samtidigt se alla andra aktuella felanmälningar just nu.

Kommunen fotograferar de allmänna vägarna

I början av 2020 kommer de allmänna vägarna i kommunen att fotograferas. Bilderna kommer främst att användas för inventering av exempelvis vägar, belysning och trafikskyltar.

- Det här kommer underlätta vårt arbete och göra att vi slipper ta bilen ut varje gång vi vill se hur något ser ut, säger Johan Olsson, GIS-ingenjör på Vellinge kommun.

En bil med Vellinge kommuns logotyp kommer att köra runt med en liten kamera på taket. Alla ansikten och registreringsskyltar som kommer med på bilderna suddas ut automatiskt när de publiceras på mapillary.com som är en karttjänst för gatubilder.

Så här kontaktar du trygghetsvärdarna

Kommunens trygghetsvärdar förebygger brott och otrygghet genom att röra sig i samhället på kvällar och nätter. Kontakta dem via e-tjänsten Trygghetstips på Vellinge.se, eller ring dem.

Bil 1, tfn 0733-33 61 40, har täckningsområde Vellinge, Höllviken, Östra Greve, Gessie, Västra Ingelstad med omnejd.

Bil 2, tfn 0733-33 61 41, har täckningsområde Höllviken, Ljunghusen, Skanör, Falsterbo, Räng med omnejd.

Ring alltid 112 vid fara för liv, egendom eller miljö samt vid pågående brott eller ordningsstörningar.

"Ibland behöver man någon som håller en i handen en stund i livet"

Att vara ung kan vara tufft. Många upplever både stress och oro, och kraven att lyckas är ofta höga. På Ungdomscentralen finns det stöd att få, för dig mellan 13 och 25 år.

-Vi vill att tröskeln ska vara låg. Man kan komma hit för råd och stöd, och man har rätt till upp till 10 samtal om vad man vill egentligen, säger Mari Erlandsson, en av ungdomscoacherna på Ungdomscentralen i Vellinge.

Verksamheten här på Ängavägen 7 har varit igång sedan i januari i år. Här jobbar ett team med ungdomscoacher och drogterapeuter, och här kan man boka möte i förväg eller komma på drop-in på tisdagar klockan 15–18. Personalen är också ute på skolorna och berättar om verksamheten.

-Vi vet att det är många unga som har höga krav både på sig själv och hemifrån, på att lyckas, att ha bra betyg och prestera. Många ungdomar känner sig oroliga. Det i kombination med att det finns mycket droger i samhället gör det riskfyllt, och här vill vi fånga upp och hjälpa ungdomar innan de dövar ångesten med till exempel droger, säger Goran Ceric.

Mari Erlandsson håller med.

-Det hänger ihop med hur samhället utvecklats generellt. Man känner en ständig oro över att missa saker. Det är inte konstigt att man blir stressad då, säger hon.

Till Ungdomscentralen kan man komma om man själv eller någon man känner har problem med droger eller alkohol. Men alltså även med andra problem eller funderingar, som till exempel vad man ska göra efter studenten, stress över betyg, en kommande flytt eller något helt annat.

-Vår samtalsmetod går ut på att vi anpassar samtalen efter

vad som passar ungdomen. Ibland åker vi bil, ibland spelar vi gitarr, och ibland tränar vi tillsammans. Vi möter upp där ungdomen är, säger Goran Ceric.

Inga problem är för små, och hos Ungdomscentralen är alla unga välkomna.

-Ibland behöver man någon som håller en i handen en stund i livet. Då kan vi vara den handen, säger Mari Erlandsson.

Vill du komma i kontakt med Ungdomscentralen?

Då är du välkommen att kontakta teamet direkt, via kontaktuppgifter på Vellinge.se eller på Facebook (Ungdomscentralen Vellinge). Du kan också kontakta Vellinge Direkt på telefon 040-42 50 00 eller besöka Ungdomscentralen på drop-in varje tisdag klockan 15–18.

Text och foto: Elin Falkenström

Personligt ombud – ett stöd i vardagen

Lider du av psykisk ohälsa och har svårt att få vardagen att gå ihop? Då kan ett personligt ombud stötta dig med råd och insatser som hjälper dig till ett mer självständigt liv.

Ett personligt ombud kan ge stöttning i ansökan om exempelvis boendestöd, försörjningsstöd, sjukpenning och vårdremittering eller hjälpa till med samordning av olika myndighets- och vårdkontakter. Det personliga ombudet bevakar dina intressen och ser till att rätt hjälp sätts in av rätt myndighet och instans.

Varje individ har unika behov och ett personligt ombud hjälper dig att formulera dina specifika behov av vård, stöd och service. Det personliga ombudet är inte en myndighets-

person som tar beslut, utan ett stöd som arbetar utifrån vad du vill och behöver så att du kan få ett mer självständigt liv. För att ha rätt till personligt ombud behöver du vara 18 år eller äldre och ha betydande svårigheter för ett fungerande vardagsliv. Tjänsten är kostnadsfri och personliga ombud har tystnadsplikt.

Vill du få kontakt med personligt ombud? Då kan du antingen ringa Vellinge Direkt på 040-42 50 00 eller skicka ett mejl till personligtombud@vellinge.se.

Hållbarhet – en prioriterad fråga för kommunen

Hållbarhetsarbetet är en naturlig och integrerad del av den kommunala verksamheten. Både social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet är frågor som jobbas med.

I hållbarhetsarbetet ingår allt från kollektivtrafiksatsningar till infrastruktur för laddbilar, cykelvägar och energieffektivisering för kommunens fastigheter. Här är tre exempel på hållbarhetsfrågor som kommunen jobbat med under året.

Riktlinjer för plast

Den 1 oktober införde kommunen riktlinjer för inköp av engångsartiklar i plast. Kommunens verksamheter får inte längre köpa in exempelvis glas, muggar och bestick i plast. Istället ska i första hand vanligt porslän och glas samt diskbara bestick användas om möjligt. Om engångsartiklar ändå behövs så ska de bestå av hållbara material som till exempel bioplast som är 100 procent biologiskt nedbrytbar och tillverkad av växter, eller bambu- och träbestick och pappersmuggar.

Kemikalieplan för en giftfri miljö

Den 25 september antogs Vellinge kommuns kemikalieplan. Kemikalieplanen består av nio fokusområden som kommunen kommer att arbeta mer med under de kommande åren. Några av områdena är giftfri förskola och skola, kemikaliekraV vid inköp och upphandling, giftfritt byggande och mindre plast i miljön.

Grönstrukturplan för att värna de gröna värdena

Kommunen jobbar med att ta fram en grönstrukturplan som ska vara vägledande i arbetet med kommunens gröna värden utifrån ett ekologiskt, rekreativt och estetiskt perspektiv.

Aida Zubic Prag arbetar som energi- och klimatstrateg i Vellinge kommun

Grönstrukturplanen ska redovisa gröna samband, strukturer och funktioner och kommer vara ett underlag för planering i översiktsplan, detaljplan och vid markanvisningar. Den kommer också vara ett stöd för kommunens naturvårdsarbete.

Grönstrukturplanen ska vara klar i slutet av 2020.

Text: Stefan Danielson

Årets pedagog

Analytisk, kollegial och en otroligt duktig pedagog. Så beskrivs Jeanette Mårtensson som av utbildningsnämnden utsetts till Årets pedagog i Vellinge kommun.

Jeanette är förstelärare i matte och NO på Skanörs skola.

-Jeanette kan allt! Hon är en otroligt duktig pedagog. Hon kan på ett lugnt sätt få fram det bästa sidorna hos sina kollegor. Det kollegiala är en väldig styrka, men hon

är även duktig på att lyfta barnen. Och så är hon oerhört analytisk, säger Annica Olson Westerlind, rektor på Skanörs skola.

Priset Årets pedagog har funnits i kommunen sedan 2012, och förutom äran innebär utmärkelser en prissumma på 10 000 kronor.

Årets medarbetare

Vinnaren av utmärkelser Årets medarbetare 2019 är socialsekreteraren Sandra Sundin.

Sandra beskrivs som den som aldrig tvekar att göra det lilla extra för såväl klient som för kollega. I sitt arbete träffar hon ibland barn som far väldigt illa och där vuxenvärlden har svikit, men Sandra ger aldrig upp hoppet. Hon arbetar utifrån ett helhetsperspektiv med stort engagemang, utan att kompromissa med barnets bästa.

- Vilken överraskning! Detta var ingenting jag någonsin kunnat förvänta mig. Stort tack och framförallt tack till mina fina kollegor som nominerat mig till utmärkelser, säger Sandra.

Utmärkelser Årets medarbetare instiftades 2015, för att premiera och lyfta fram duktiga och engagerade medarbetare. Vinnaren tilldelas ett stipendium på 10 000 kr.

På gång på Falsterbo Strandbad

Bebisvisning i Naturum

6 december klockan 10.30-11.00

Gå en guidad visning i lugnt tempo av Naturums utställning. För dig som är föräldraledig med barn upp till 15 månader. Joller, matpauser och skrik är fullt tillåtet! Insläpp från klockan 10.15.

Vernissage: Utställning Teckning

7 december klockan 11.00-16.00

Välkommen på vernissage av teckningsutställningen med Aleksandra Kucharska och EvaMarie Lindahl.

Utställningen presenteras kl. 14.

Utställning: Teckning

7 december 2019–9 februari 2020

Utställning av Aleksandra Kucharska och EvaMarie Lindahl som båda är verksamma i Malmö. Aleksandra Kucharska arbetar ofta med storskaliga teckningar och bygger upp sina bilder lager för lager med blyerts. EvaMarie Lindahls konstprojekt ligger i skärningspunkten mellan kritiska djurstudier, bildkonst och aktivism.

Handkraft! En modern syjunta!

7 december klockan 12.00–15.00

Ta med ditt handarbete och kom till restaurangen på Falsterbo Strandbad för att sticka, virka och brodera. Vi inspirerar varandra och skapar tillsammans med Söderslätts Hemslojdsförening.

Fler arrangemang hittar du på Falsterbostrandbad.se